1954

ଅକ୍ଟୋବର 8.

କୁଞ୍ଜିଲାଲ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ

[ଏସ୍. ଆର୍. ଦାସ୍, ଗୁଲାମ୍ ହସନ୍ ଏବଂ ଭଗବତୀ, ନ୍ୟାୟାଧୀଶବୃନ୍ଦ]

ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା (1898ର ଅଧିନିୟମ 5), ଧାରା 403 (1) ଏବଂ (2) - ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତା ଧାରା 392 ଏବଂ 332 ଅଧୀନରେ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ - ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ଯୋଗାଣ (ଅସ୍ଥାୟୀ କ୍ଷମତା) ଅଧିନିୟମ 1946 ର ଧାରା 7 ଅନୁଯାୟୀ ନିଷିଦ୍ଧ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ରପ୍ତାନି କରିବା ସମୟରେ - ଅଭିଯୋଜନ ପାଇଁ ପୂର୍ବ ଦୋଷମୁକ୍ତି - ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତା ଧାରା 392 ଏବଂ 332 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧର ପରବର୍ତ୍ତୀ ବିଚାର ପାଇଁ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ କି ।

ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 392 ଏବଂ 332 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ କିଛି ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ରପ୍ତାନି କରୁଥିଲେ, ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ଯୋଗାଣ (ଅସ୍ଥାୟୀ କ୍ଷମତା)ଅଧିନିୟମ, 1946ରେ ଧାରା 7 ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ରପ୍ତାନି ନିଷିଦ୍ଧ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଏକ ଅପରାଧ ଥିଲା । ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଯୋଗାଣ (ଅସ୍ଥାୟୀ କ୍ଷମତା) ଅଧିନିୟମ, 1946 ର ଧାରା 7 ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ପୂର୍ବରୁ ଏକ ଅପରାଧ ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଯଦିଓ ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ, ଅତିରିକ୍ତ ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଧୀଶ, ସାଗର ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ରାୟ ଆଧାରରେ, ଯାହା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଅଣାଯାଇ ନଥିଲା, ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ, ଯେଉଁମାନେ ଏକଦା ସମାନ ଅପରାଧ ପାଇଁ ବିଚାରିତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଦୋଷମୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ, ସେହି ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 403 (1) ର ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ପୁନର୍ବାର ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଅପରାଧିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 236 ଅନୁଯାୟୀ ସେହି ସମାନ ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଅପରାଧ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଯାହା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 237 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ ।

ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଆଗଲା ଯେ ଧାରା 236 କିମ୍ବା ଧାରା 237 ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 403ର ଉପ-ଧାରା (2) ଯୁକ୍ତିକୁ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ତର ଥିଲା କାରଣ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ଧାରା 403(1) ଅନୁଯାୟୀ ସମାନ ଅପରାଧ ପାଇଁ ବିଚାର କରାଯାଇ ନଥିଲା କିନ୍ତୁ ଉପ-ଧାରା (୨) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ପୃଥକ୍ ଅପରାଧ ପାଇଁ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ।

1954
କୁଞ୍ଜିଲାଲ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ
ବନାମ.
ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଗୁଲାମ ହାସନ

ଅପରାଧିକ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : 1953 ର ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 73 ।

1950 ମସିହାର ଫୌଜଦାରୀ ମାମଲା ନମ୍ବର 44 ରେ ସାଗର, ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର 1951 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ 26 ତାରିଖରେ ହୋଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ 1951ମସିହା ଫୌଜଦାରୀ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟା 399 ରେ ନାଗପୁର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 12 ନଭେମ୍ବର 1952 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 1953 ଜାନୁଆରୀ 30 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିବା ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ *ୱାଇ. କୁମାର* ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ *ବି. ସେନ୍* ଏବଂ *ଆଇ. ଏନ୍. ଶ୍ରଫ୍* ।

1954 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 8ରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଗୁଲାମ ହାସନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା- ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଆବେଦନ ନାଗପୁରର ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦାୟର କରାଯାଇଛି, ଯାହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପୁନରୀକ୍ଷଣରେ ଦାୟର ହୋଇଛି । ଉଭୟ ଆବେଦନକାରୀ କୁଞ୍ଜିଲାଲ ଏବଂ ଦେଓପାଳ, ଯିଏକି ପିତା ଏବଂ ପୁତ୍ର, ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀଙ୍କ ବୟସ ୧୭ ବର୍ଷ, ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 392 ଏବଂ ଧାରା 332 ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ସାଗରର ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ମକଦ୍ଦମାରେ ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲେ । ପୂର୍ବ ଅପରାଧ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଏକ ବର୍ଷ ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ 500 ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ଜୋରିମାନା ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନରେ ସେମାନଙ୍କର ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ କାଏମ ରଖାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ କୁଞ୍ଜିଲାଲଙ୍କ ଦଣ୍ଡକୁ ହ୍ରାସ କରି 6 ମାସ ଆର.ଆଇ. ଏବଂ 350 ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ଦଣ୍ଡ ରଖାଯାଇଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ଦେଓପାଳଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 562 ଅନୁଯାୟୀ ଜେଲଦଣ୍ଡକୁ ବାତିଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 332

1954
କୁଞ୍ଜିଲାଲ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ
ବନାମ.
ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଗୁଲାମ ହାସନ

ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କର ଜୋରିମାନାକୁ 250 ଟଙ୍କାକୁ ହ୍ରାସ କରାଯାଇଥିଲା । ସେମାନେ ମାମଲାକୁ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ନେଇଯାଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଏଥିରୁ ପ୍ରତୀତ ହୁଏ ଯେ କେତେକ ଅତ୍ୟାବଶକ ସାମଗ୍ରୀ ଯେପରି ଚାଉଳ ଏବଂ ଘିଅ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରୁ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟକୁ ରପ୍ତାନି କରିବା ନିଷେଧ ଥିଲା, ଏବଂ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଅତ୍ୟାବଶକ ଯୋଗାଣ (ଅସ୍ଥାୟୀ କ୍ଷମତା) ଅଧିନିୟମ, 1946 ରେ ଧାରା 7 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ପ୍ରତିବନ୍ଧକକୁ ଉଲ୍ଲଘନ କରି ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । 1949 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ 1ରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସମ୍ପୃକ୍ତ ତିନୋଟି ବଳଦ ଗାଡ଼ି ଏବଂ ଚାଉଳ ବସ୍ତା ଏବଂ ଘିଅର ଟିଣ ନେଇ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ସୀମାରେ ଥିବା ଧାସନ ନଦୀ ଅତିକ୍ରମ କରୁଥିଲେ । ସୂଚନା ପାଇ ମୁଖ୍ୟ କନଷ୍ଟେବଳ ଅବଦୁଲ ସମାଦ୍ କୁଞ୍ଜିଲାଲ ଏବଂ ଘଟଣାସ୍ଥଳକୁ ପହଞ୍ଚି ନିଷେଧ ସାମଗ୍ରୀ ଜବତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଏକ ଶଗଡଗାଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଶାହଗଡ଼କୁ ଫେରାଇ ଆଣିଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ଶାହଗଡ଼ ନିକଟସ୍ଥ ଜଙ୍ଗଲରେ ପହଞ୍ଚିଲେ, ଦୁଇ ଆବେଦନକାରୀ ହେଡ୍ କନେଷ୍ଟବଳଙ୍କୁ ମାଡ଼ ମାରିଥିବା ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଛି ଏବଂ ଜବତ ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ବାଗରୋହୀ ସ୍ଥିତ ପଲଟୁ ବାନିୟାଙ୍କ ଘରକୁ ନେଇଯାଇଥିଲେ । ତେଣୁ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 332 ଏବଂ 392 ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଭାବରେ ତାଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନ ସମୟରେ ଆଘାତ ଦେବା ଏବଂ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜବତ ସାମଗ୍ରୀ ଲୁଟିଥିବା ପାଇଁ ଅଭିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଏହି ଅପରାଧକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ । ସେମାନେ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ଏହି ସାମଗ୍ରୀ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶକୁ ରପ୍ତାନୀ କରାଯାଇନଥିଲା ବରଂ ବରେଇଥା ନାମକ ଏକ ସ୍ଥାନକୁ ରପ୍ତାନୀ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେମାନେ ମୁଖ୍ୟ କନଷ୍ଟେବଳଙ୍କୁ ମାଡ଼ ମାରି ନାହାନ୍ତି । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିଚାର କରୁଥିବା ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ହୋଇଥିବା ଉଭୟ ଅପରାଧ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି । ସେ ଉଭୟ ମାଡ଼ ମାରିବା ଏବଂ ନିଷେଧ ସାମଗ୍ରୀ ରପ୍ତାନି କରିବା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷର ପ୍ରମାଣକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଡାକ୍ତରୀ ପ୍ରମାଣ ଅଭିଯୋଜନ ମାମଲାକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀମାନେ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଉପରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇଥିଲେ ।

ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଧୀଶ,ସାଗର, ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସହିତ ସହମତ ହୋଇ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ଶଗଡଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ବରେଇଥାକୁ ନିଆଯାଉଥିବା

କାହାଣୀ ମିଥ୍ୟା ଥିଲା କାରଣ ବରାଇଥା ଯିବାର ରାସ୍ତା ଧାସନ ନଦୀ ଦେଇ ଯାଇ ନଥିଲା ବରଂ ଏକ ଭିନ୍ନ ଦିଗରେ ଥିଲା । ତଥାପି, ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ଶଗଡଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ସୀମା ପାର ହେବା ପରେ ଧାସନ ନଦୀର ଅନ୍ୟ କୂଳରେ ଧରାପଡ଼ିଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଜବତ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଆଇନଗତ ଥିଲା । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ମାମଲାରେ ମୁଖ୍ୟ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଜବତ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟର ସୀମା ବାହାରେ ଘଟିଥିଲା ତେଣୁ ଏହା ବେଆଇନ ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । ଶଗଡଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା କି ବୋଲି ପଚରାଯିବାରୁ, ଯେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କୁ ଗିରଫ କରାଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ମିଳିଥିଲା ଯେ ଶଗଡଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟପଥରେ ଥିବାବେଳେ ଜବତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଗାଡ଼ି ଚାଳକମାନେ ମୁଖ୍ୟ କନେଷ୍ଟବଳଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କୁ ନଦୀର ଅନ୍ୟ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଥିବା ଗାଡିଗୁଡ଼ିକୁ ନେବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇପାରିବେ । ଏହା ଗ୍ରହଣ କରାଗଲା ଏବଂ ସେମାନେ ଭୋଜନ ଶେଷ କରିବା ପରେ, ଶଗଡଗୁଡ଼ିକୁ ଫେରାଇ ଅଣାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରମାଣକୁ ଆଧାର କରି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଆଗଲା ଯେ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ସୀମା ଅତିକ୍ରମ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଏହି ଶଗଡଗୁଡିକୁ ଜବତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଜବତ ଆଇନଗତ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିସ୍ଥିତିରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ବଜାୟ ରଖାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁସାରେ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ହ୍ରାସ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଏକ ବିଶେଷ ଅନୁମତିରେ, ଆବେଦନକାରୀମାନେ ପୁନର୍ବାର ତଥ୍ୟଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ତେଜିତ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟଗତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ବାଧା ଦେବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଅନୁରୋଧ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସେଠାରେ ଅପରାଧିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଅନୁପସ୍ଥିତ ଥିଲା ଯାହାକୁ ଧାରା 392 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଏ ଯେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ସଚ୍ଚୋଟତାର ସହ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ ଯେ ସେମାନେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସ୍ଥାନକୁ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକୁ ନେଉଥିଲେ ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ମଧ୍ୟପଥରେ ଧରାପଡ଼ିଥିଲେ । ତେବେ ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଅସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଯେଉଁ ମାର୍ଗ ବାଛିଥିଲେ ତାହା ବରାଇଥା କିମ୍ବା ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ

1954
କୁଞ୍ଜିଲାଲ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ
ବନାମ.
ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଗୁଲାମ ହାସନ

ଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ଥାନକୁ ଯାଉଥିବା ମାର୍ଗ ନୁହେଁ, ବରଂ ବାସ୍ତବରେ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶକୁ ଯାଉଥିଲା ।

ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ନିଷେଧ ସାମଗ୍ରୀ ରପ୍ତାନି ପାଇଁ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଯୋଗାଣ (ଅସ୍ଥାୟୀ କ୍ଷମତା) ଅଧିନିୟମ, 1946 ର ଅଧିନିୟମ 7 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଯଦିଓ ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା, ସେମାନେ 1952 ଅକ୍ଟୋବର 31 ତାରିଖରେ ସାଗରର ଅତିରିକ୍ତ ଦୌରା ନ୍ୟାୟଧିଶଙ୍କ ଆବେଦନରେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ହୋଇଥିଲେ । ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା ଧାରା 403 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଅଣାଯାଇନଥିବା ଏହି ରାୟ ଆଧାରରେ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ଯେ ଯେଉଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଥରେ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଅଭିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରାଯାଇଥିଲା, ସମାନ ଅପରାଧ ପାଇଁ ପୁନର୍ବାର ଅଭିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଅପରାଧ ପାଇଁ ସମାନ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ଯାହା ପାଇଁ ଧାରା 236 ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥାଇପାରେ କିମ୍ବା ଯାହା ପାଇଁ ସେମାନେ ଧାରା 237 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପାରନ୍ତି । ଧାରା 236, ଯାହା ଏପରି ମାମଲା ସହିତ ଜଡିତ, ଯେଉଁଠାରେ ସନ୍ଦେହ ଅଛି ଯେ କେଉଁ ପ୍ରକାର ଅପରାଧ କରାଯାଇଛି କିମ୍ବା ଧାରା 237 ଯାହା ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଏପରି ଏକ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବାକୁ ହକଦାର କରେ ଯାହା ସେ କରିଥିବା ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯଦିଓ ସେ ଏଥିପାଇଁ ଅଭିଯୁକ୍ତ ନଥିଲେ, ସେ ଦୁଇଟି ଯାକ ଧାରା ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ । ଆମ ମତରେ ଧାରା 403 ର ଉପଧାରା (2) ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଉଠାଯାଇଥିବା ବିବାଦର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କରେ । ସେହି ଉପ-ବିଭାଗ ଏହା ଦର୍ଶାଏ :

"403 (2). -କୌଣସି ଅପରାଧରୁ ଦୋଷମୁକ୍ତ କିମ୍ବା ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ କୌଣସି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅପରାଧ ପାଇଁ ବିଚାର କରାଯାଇପାରେ, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଧାରା 235, ଉପଧାରା(1) ଅନୁଯାୟୀ ପୂର୍ବତନ ବିଚାରରେ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ପୃଥକ୍ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥାଇପାରେ ।"

ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ସମାନ ଅପରାଧ ପାଇଁ ପୁନର୍ବାର ବିଚାର କରାଗଲା ନାହିଁ ଯାହା ଧାରା 403 (1) ରେ ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ ଉପଧାରା (2) ରେ ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଭିନ୍ନ ଅପରାଧ ପାଇଁ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର

ଧାରା 332 ଏବଂ 392 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଅଭିଯୋଗକୁ ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡିଥିଲା ଯେ ଜବତ ଆଇନଗତ କି ନୁହେଁ ଏବଂ ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ନିଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିଥିଲେ କି ନାହିଁ , କିନ୍ତୁ ଥରେ ଏହା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଜଣା ଯାଇଥିଲା, ଏହାକୁ ଦୃଢ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାକୁ ଥିବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରଶ୍ନ ଏହା ଥିଲା ଯେ ସେମାନେ ଆଇନଗତ ଭାବରେ ଜବତ ହୋଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ମୁଖ୍ୟ କନଷ୍ଟେବଳଠାରୁ ଲୁଟ କରିବାର ଅପରାଧ କରିଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ଏବଂ ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଭାବରେ ନିଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରୁଥିବାବେଳେ ସେମାନେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଭାବରେ ତାଙ୍କୁ ଆଘାତ କରିଛନ୍ତି କି ନାହିଁ । ଏହି ଦୁଇଟି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ସମବର୍ତ୍ତୀ ଅଟେ। ଆମେ ଗ୍ରହଣ କରୁ ଯେ ଏହି ଯୁକ୍ତିରେ କୌଣସି ମର୍ମ ନାହିଁ।ତଦାନୁଯାୟୀ ଆମେ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରୁଛୁ ।

ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ
ଅନୁବାଦକ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।